

U prijedlogu Rezolucije o Bosni i Hercegovini, koju će uskoro razmatrati Evropski parlament, upozorava se na izostanak napretka u rješavanju prekograničnog problema zagađenja kojeg uzrokuje Rafinerija nafte Brod. Aktivisti u Slavonskom Brodu su zadovoljni stavom evropskih parlamentaraca, dok u Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS smatraju da upravo evropski parlamentarci nisu dovoljno informisani. Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske izražava zabrinutost zbog neinformisanosti evropskih parlamentaraca koje se očitovalo u tvrdnji o izostanku napretka u rješavanju problema pretjeranog, prekograničnog ekološkog onečišćenja uzrokovanog radom rafinerije u Brodu.

U prilog tome navode da je u drugoj polovini decembra prošle godine na sastanku Radne grupe za praćenje stanja vazduha na području Opština Brod i Slavonski Brod konstatovano da je od 2012. godine uočena tendencija pada vrijednosti pojedinih zagađivača.

Iz resornog entitetskog ministarstva ističu da je to posljedica primjenjivanja mjera iz ekološke dozvole koju posjeduje Rafinerija, te da su predstavnici Državnog hidrometeorološkog zavoda Hrvatske na tom sastanku prezentovali podatke koji potvrđuju tu konstataciju.

S druge, strane predsjednik udruge za zaštitu okoliša i prirode Eko -Integral iz Slavanskog Broda Peter Tot Đerđ pozitivnim ocjenjuje stav evropskih parlamentaraca o prekograničnom zagađenju zraka koje uzrokuje jedina rafinerija nafte u BiH. On ističe da je u prvih mjesec dana 2017. godine čak 23 puta prekoračena dopuštena dnevna koncentracija lebdećih čestica u zraku.

„Rafinerija je osam godina u radu, prerađuje oko milion, milion i dvjesto tisuća tona nafte godišnje, popaljuje za osiguranje određene temperature i mogućnost rada postrojenja najmanje sto, sto dvadeset tisuća tona mazuta najlošije kvalitete, koji u sebi ima previše otpada“, objašnjava Tot Đerđ.

U brodskoj Rafineriji navode da ne postoji nijedan relevantan pokazatelj da su njihova postrojenja glavni zagađivač u Slavonskom Brodu. Na optužbe hrvatskih političara da ruski investitori ne poštuju odredbe ekološke dozvole odgovaraju da sve mjere provode prema utvrđenoj dinamici u dozvoli koja vrijedi do 2021. godine.

U Slavonskom Brodu su više puta održane demonstracije na kojima su aktivisti i građani brodsku rafineriju označili kao glavnog krivca za zagađenje u tom gradu. Svoj apel uputili su i muzičari iz Slavanskog Broda.

Nezadovoljstvo susjeda u Hrvatskoj, za građane sa bh. strane granice, je preuveličano.

„Ja sam prije rata živio u Slavonskom Brodu - isto se osjetilo. Tu živim od 1994., 1995., nije ni bitno, osjeti se, bez daljnjeg se osjeti. Da li se može nešto napraviti - ne može. Ja jesam da

se nešto pokuša napraviti, ako se može, ali nisam za neke radikalne mjere, zatvaranje ovoga ili onoga“, kaže Milan Bardak iz Broda.

„Bolje nam je nego prije rata, jel' vjerujete. Možda ide njima, preko Save, ja sad ne znam“, dodaje stanovnica Broda Milena Ruškić.

„Rafinerija je i prije, za vrijeme bivše Jugoslavije bila zagađivač. Bolje to riješiti nego pričati. Danas je demokracija puno veća, ima izgrađeno puno“, smatra Mladen Bašić.

„Mislim da bi bilo jako lijepo kad bi se to na jedan fini, pristojan način počelo rješavati. Jer, ako ne valja nama nešto preko Save u Slavonskom Brodu, onda pretpostavljam da ne valja ni ovdje, za ljude“, kaže Melita Bašić.

U neposrednoj blizini brodske rafinerije u gotovo pustom naselju živi Draginja Đukić koja se takođe žali na neprijatne mirise.

„Iz Rafinerije - k'o jaja kuhana, tako smrdi, a u nas, slabi prozori, stara kuća, ja moram čekati da smrad prođe, onda da otvorim prozore, vrata, da to izađe.“

U Opštini Brod kažu da se u Rafineriji nafte, koja je u ruskom vlasništvu, danas proizvodi tri puta manje naftnih derivata nego prije ratova na području bivše Jugoslavije. Navode i da ne postoji grad u kojem ovakva postrojenja rade bez zagađenja, a optužbe s hrvatske strane ocjenjuju kao pretjerane.

„Sigurno nije ni blizu tako kako se prikazuje, a da bismo željeli da bude još bolje - naravno da bismo željeli. Nema čovjeka koji to ne bi želio. Ne bi trebali imati nekakav poseban interes naši prijatelji preko Save u odnosu na nas. Svi želimo zdrav život. Pretjerivanje je sasvim izvjesno. Mislim da tu ipak ima dobro pretjerivanja. Naš bosanski Brod je zainteresovan da Rafinerija radi. Jako zainteresovan. Tu radi hiljadu ljudi“, kaže načelnik Opštine Brod Ilija Jovičić.

Sadašnjim vlasnicima Rafineriju je prije desetak godina u strogo povjerljivoj privatizaciji prodala vlast u Republici Srpskoj, a do danas nije sasvim jasno ko su sve vlasnici kapitala. Postrojenje osnovano 1892. godine sigurno će još biti predmet spora između gradova na granici BiH sa EU.

izvor: slobodnaevropa.org